

25. MUZIČKI BIENNALE ZAGREB Glazbeno-scenska djela »Nadilazeći vrijeme« i »Vodoinstalater«

Apstraktna opera i crni balet

Djelo američkog skladatelja Orlanda Jacinta Garcije »Nadilazeći vrijeme« svojom formom je »prava« bijenalska produkcija iskušavajući slušatelje

Mirta ŠPOLJARIĆ

Dvije glazbeno-scenske praižvedbe okrunile su srijedu na 25. muzičkom bienalu Zagreb, obje pokazavši vrhunsku kvalitetu rada s raznovrsnim izričajnim elementima. U Gradskome kazalištu »Gavella« praižvedeno je glazbeno-scensko djelo američkog skladatelja Orlanda Jacinta Garcije

Komorni balet Gordana Tudora i Natalije Manojlović prema motivima iz tekstova Borisa Viana

»Nadilazeći vrijeme« (Transcending time), koje je svojom formom »prava« bijenalska produkcija.

A u &TD-u praižveden je balet skladatelja Gordana Tudora i koreografkinje Natalije Manojlović »Vodoinstalater«, koji je, srećom, produkcija Teatra &TD (s

MBZ-om kao koproducentom) pa možemo računati na to da će, s pravom, ostati na repertoaru toga kazališta i doživjeti ono što mnoga glazbeno-scenska djela na MBZ-u ne dožive - kontinuitet izvođenja.

Garcia i njegovi suradnici na projektu u potpunosti su uspjeli nadići vrijeme, kako naslov sugerira, tvoreći auditivno i vizualno posve ritualizirano odmotavanje vremenskoga klupka, koje, pak, nikada ne rezultira monotonošću, već slušatelja još dublje uvlači u kruženje oko strukture.

Trava na vjetru

Jacek Kolasinski autor je videa koji u središte pozornosti stavlja lik u zaštitnom odijelu i s maskom preko lica. Lik prolazi divnim krajolicima i starim povijesnim ruševinama Poljske, s motivom vode koja treba očistiti svijet i zelenom travom koja leluja na vjetru i daje nadu u novi početak.

John Stuart oplemenio je video isječke motivom vertikalnosti, vrlo često predsta-

S pokusa djela »Nadilazeći vrijeme«

vljen golemim telekomunikacijskim antenama, kao simbolom koji narušava prirodni poredak.

Campbell McGrath načinio je vrlo asketski, apstraktni, a opet sažetim porukama izražajni tekst, koji služi kao libreto te opere i prožima se solističkom dionicom mezzosopranistice Martine Gojčete Silić, ali i ulogama

četvero vokala raspoređenih na instrumentalni način (Monika Cerovčec, Martina Matić Borse, Neven Mrzlečki i Goran Jurić), pa i članova ansambla Cantus, koji su, vođeni Mladenom Tarbukom, realizirali ulogu zvuka živoga ansambla.

Tomu je skladatelj Garcia dodao kao ključan segment elektronički manipulirane i u vremenu rastegnute motive iz vlastitih kompozicija.

Bizarna priča Borisa Viana

Boris Vian pretače apsurdnost i bizarnost u priču o »mjestima i vremenima koje rat nikada nije zahvatio, pa su ona morala zahvatiti njege, o susjedskim odnosima i povijesti maltretiranja, o vojnicima na konjaku, kurvama u bunilu, studentima u vodi do koljena i djevojčicama u minskom polju«, navode autori baleta »Vodoinstalater« Gordan Tudor i Natalija Manojlović.

Vrlo pažljivim, krajnje polaganim odvijanjem usredotočio se na zvukovne boje koje se neprestano i gotovo neprimjetno pretapaju.

Riječ je zapravo o čitavom osebnom konceptu, u kojemu, za razliku od nekih dosadašnjih projekata na ovomu 25. MBZ-u, ideja i realizacija nalaze put međusobnoga slaganja i čine jedno.

Nakon toga krajnjeg iskušavanja slušateljeve koncentracije i percepcije stvarnos-

ti, potpuno suprotno iskustvo dočekalo je publiku na praižvedbi »crnoga baleta« Gordana Tudora i Natalije Manojlović »Vodoinstalater«, komornoga baleta nastaloga prema motivima iz tekstova crnohumorna francuskog pisca Borisa Viana.

Izvrzna glazba

Četvero plesača, Dean Krivačić, Ivana Pavlović, Nino Bokan i Judita Franković, unose u svoje likove krajnju bizarnost izraženu dinamikom tjelesno i mimički savršeno doradenog pokreta. Njihovu karikaturnost pojačava izvrzna glazba Gordana Tudora, mladoga splitskog saksofonista i skladatelja, kojemu je to prvo glazbeno-scensko djelo.

Pa iako je prvo, u tome je baletu Tudor pokazao svu svoju stvaralačku maštovitost i kreativnost ne ustručavajući se kombinirati izričaje i žanrove kako bi glazbom ispričao paralelnu priču, a ne načinio puku scensku glazbenu kulisu. Mladi je to autor koji ima još mnogo toga reći.